

Eina descriptiva amb perspectiva de gènere per a la gestió del risc ergonòmic

Beneficis en la seva aplicació pràctica a l'empresa

Definició i objectiu de l'eina descriptiva validada

L'**eina descriptiva amb perspectiva de gènere per a la gestió del risc ergonòmic** és una eina vàlida en l'anàlisi de llocs de treball a l'empresa des del punt de vista preventiu i amb enfocament de gènere. El seu objectiu és facilitar la recollida de la informació rellevant que cal considerar en el disseny i en el redisseny d'un lloc de treball, així com en la identificació i l'avaluació de riscos ergonòmics amb perspectiva de gènere.

Format en el qual es mostra l'eina descriptiva

L'eina validada és d'ús públic i gratuït, accessible a través del web:

Salut Laboral CCOO.CAT

Des d'aquesta versió en PDF, es pot optar per imprimir el document en paper i emplenar-lo a mà, traslladant aquesta informació al canal específic que s'emprí habitualment a l'empresa, o bé copiar el text i editar-lo en el format seleccionat per poder-lo emplenar.

Amb el suport de:

Resultats positius en l'ús de l'eina descriptiva

- Aporta informació real de les condicions de treball del lloc, de les persones que el desenvolupen i de la seva percepció davant de determinades situacions de risc ergonòmic.
- Facilita una descripció detallada de les tasques habituals del lloc de treball, completant la informació inclosa en l'avaluació de riscos.
- Permet identificar diferències significatives entre llocs de treball que pretenen denominar-se igual, quan no desenvolupen ni les mateixes tasques ni, per descomptat, tenen la mateixa exposició a riscos ergonòmics.
- Aporta informació antropomètrica que visibilitza les diferències físiques de les persones treballadores, també segons el sexe i, en conseqüència, visibilitza les diferents exposicions als riscos ergonòmics de les persones treballadores, totes diferents, més altes, més baixes, més primes o més grasses, i que, en definitiva, han de compartir el mateix espai físic inamovible, el mateix mobiliari i els mateixos equips i eines.
- Permet identificar desigualtats de gènere en l'exposició a riscos ergonòmics i, per tant, en els trastorns musculoesquelètics. Factors com el tipus de contracte, la jornada o l'antiguitat poden tenir un efecte desigual en l'exposició entre dones i homes. Per exemple, la major permanència en la mateixa ocupació de les dones respecte dels homes, per diverses raons (fonamentalment pel fet que les dones tenen menys oportunitats per promocionar professionalment o per trobar una feina diferent), fa que elles romanguin més temps exposades al mateix factor de risc, cosa que provoca un augment del seu risc, mentre que els homes solen, amb el temps, anar disminuint aquesta exposició.
- Identifica errors en el desenvolupament de l'avaluació de riscos del lloc que es refereixen a la mateixa denominació del lloc de treball que s'ha d'avaluar. En l'avaluació de riscos, el personal tècnic tendeix a agrupar tasques per tenir menys llocs de treball diferents, i engloba fins a tres llocs de treball diferents, els quals no tenen res a veure l'un amb l'altre (per exemple, neteja d'instal·lacions en una residència o neteja de cuina i bugaderia).
- Permet visibilitzar les diferents tasques i condicions de treball del personal segons el torn de treball en el qual està. A la pràctica és important que, encara que no s'arribi a avaluar a l'empresa les condicions en cada torn, almenys s'avaluin les condicions més desfavorables, de manera que les mesures preventives puguin extrapolar-se a altres torns amb condicions similars.
- Permet realitzar, a partir de la posada en comú i del consens de l'equip de treball i el personal del lloc, una llista de tasques més completa i amb un enfocament preventiu i ergonòmic que l'inclòs a la job description, i fins i tot a l'avaluació de riscos del lloc de treball.
- Facilita visibilitzar un repartiment desigual de tasques entre homes i dones en el mateix lloc de treball, en molts casos com una mesura de protecció a la dona per considerar-la més fràgil i feble que el sexe masculí. En aquests casos, es pretén actuar amb una pauta a favor de la dona, en lloc d'actuar enfront del risc laboral existent al lloc.
- Permet visibilitzar com als llocs feminitzats als quals es comencen a incorporar homes predomina la condició de l'home jove sense càrregues familiars que s'introdueix en activitats laborals fins al moment desenvolupades en exclusivitat per dones. Als llocs masculinitzats als quals es comencen a incorporar les dones destaca la condició de dona de més de 45 anys, amb fills no dependents.
- Garanteix complementar la informació recopilada a la fitxa tècnica amb una visita d'observació al lloc de treball, en què, a més, s'aprofiteu l'avinentsa per resoldre dubtes amb les persones treballadores del lloc.

Conclusió

Validar l'eina descriptiva ha permès:

- Conèixer la seva aplicabilitat i utilitat pràctica en un context laboral conforme a l'objectiu predefinit.
- Adaptar el seu contingut i estructura per a la recollida d'informació per lloc de treball, segons el sexe.

La condició d'èxit en l'ús de l'eina descriptiva validada queda condicionada, en gran manera, per l'interès i el compromís que manifesti la direcció de l'empresa i/o els seus representants en matèria de prevenció de riscos laborals, en la identificació del risc ergonòmic d'acord amb el dia a dia de les persones treballadores (homes i dones), així com corregir les desigualtats de gènere i les diferències d'exposició segons el sexe.

L'eina descriptiva validada es converteix en una eina útil per al delegat i la delegada de prevenció de riscos laborals en l'anàlisi de qualsevol lloc de treball desenvolupat a l'empresa, per a la prevenció dels trastorns musculoesquelètics amb perspectiva de gènere.